

yksilöille, jotka ovat nauttineet liiaksi maallisista huvituksista.

Ja kun köyhälistö tulee olemaan aseman herrana, tarvitsee sen vain ryppistää kulmakarvo-

jaan pakottaakseen "toverit" "kauneimmatkin" rauhaan. Sen tarvitsee vain puhaltaa ja anarkistinen pöly häviää."

Eetu Salin.

Nainen ja työ

Se tosiasia, että jos nykyaikana naisen eteenpäin kehittyminen vierivierellä ja vuorovaikutuksessa miehen kanssa läpi aikakausien sekä ruumiillisessa, että henkisessä työssä, on vihdoin saavuttanut huippunsa eikä voi enempi edistyä; että silloin myöskin nykyaikana ihmiskunnan henkinen kehitys pysähtyy — että jos parasiitti nainen leväten sohvallaan, korukaluilla kuormitettu miehen leikkikalu ja huvituksen esine, on lopullinen naissukupuolen asema maan päällä, niin silloin se sohva on myöskin ihmiskunnan edistyksen kuolinvuode.

Näitä syviä perusteellisia tuetuksia tuskin yksi nainen kandestakymmenestä tuhannesta, niiden joukossa, jotka ovat käytännöllisessä taistelussa asioiden korjaamiseksi, on niin läheisesti ja selvästi käsittänyt, että voi ne sanoiksi muodostaa. Ja kuitenkin, tuskin löytyy yhtä ainoaa heikointakaan naista tässä taistelussa, joka ei vaistomaisesti niiden olemassaoloa tuntisi. Hän vaistomaisesti tuntee, että niiden pienten epäkohtien takana, joi-

ta hän persoonallisella toiminnallaan pyrkii korjaamaan, lepää suuria epäkohtia; että sen pienen hyvän takana, jonka hän pyrkii aikaan saamaan, lepää saavutettavissa oleva yleinen hyvä; tämän päiväisen pienen taistelun takana lepää suuret vuosisatojen taistelut, jotka eivät koske yksinomaan häntä tai hänen sukupuoltaan, vaan koko ihmiskuntaa.

Että tänä päivänä naisliikkeen osaa ottavat naiset usein tuovat sekä puhujalavalta, että kirjallisuudessa esiin vain toisarvoisia väitöksiä ja ovat kokonaan kykenemättömiä loogillisesti selittämään niitä suuria perussyitä, jotka ovat sen liikkeen synnyttäneet ja pakoittavat sitä eteenpäin, pidetään tätä heikkoutta joskus todistuksena siitä että heidän pyrkimyksensä ovat perusteettomia ja tarpeettomia. Mutta todellisuudessa asia ei ole niin.

Ei mitkään suuret liikkeet, jotka ovat muodostaneet ihmiskunnan olosuhteita, ole alkuansa saaneet valmiiksi hioutuissa loikkiakouluissa; ne eivät ole kos-

kaan saaneet elinvoimaansa puhtaasti henkisistä vaikutelmista. Ne ovat aina kohonneet laajalle levinneistä materialisista olosuhteista, jotka ovat synnyttäneet laajalle vaikuttavia ihmistarpeita, jotka tarpeet painaen yksilöitä, herättävät vihdoin, vaikka usein hämärän ja epävarman, yhteiskunnallisen liikkeen johonkin määrättyyn suuntaan. Puhtaasti henkinen selvä käsitys voi johtaa, hidastuttaa tai jouduttaa suuria inhimillisiä liikkeitä, *mutta se ei ole koskaan synnyttänyt niitä**) Henkiset johtajat ainoastaan pukevat ajatukselliseen muotoon toisten mykän vaistomaisen tunteen; he eivät ole synnyttäneet sitä aaltoa, joka vie heitä itseään ja koko ihmiskuntaa eteenpäin.

Keinotekoisesti synnytetty liikkeet, joidenkin yksilöiden aloitteesta, kuolevat synnyttäjiensä mukana kuin lapsen käsien muodostama hiekkakumpu merenrannalla hajoo laineiden huuhtelemisena heti kun lapsi sen käsistään heittää, samalla aikaa kun sen vierellä oleva pehmeä, varmaa muotoa vailla oleva hyytelökalariekale, vaikka sitä laineet huuhtelevat sinne ja tänne, pysyy koossa, kasvaa ja kehittyy sen tähden, että sitä ylläpitää sisäisen elimistöllinen voima.

Se että nykyajan naisliike ei ole alkanut mistään teoreettisesta väitteestä, että se puhkeaa itsestään siellä täällä erilaisissa muodoissa, että suurin osa niistä, jotka ottavat osaa siihen, ovat olevien olojen pakottamana ryhtyneet toimintaan, eivätkä aina voi

loogillisesti selittää syytä miksi he toimivat tai mikä heidän toimintansa päämääränä on, ei erota sitä, vaan päinvastoin asettaa sen valtaviin yhteiskunnallisten liikkeiden joukkoon.

Se tosiasia, että yhdessä paikkaa se ilmenee intohimoisena, joskus melkein hillittömänä vaatimuksena saada ottaa osaa yleisiin ja yhteiskunnallisiin velvollisuuksiin ja toisessa paikassa se ilmenee päättäväisenä pyrkimyksenä itsekasvatukseen; että yhdessä maassa se ilmenee laajempien työalojen vaatimuksena naisille ja toisessa persoonallisen vapauden vaatimuksena sukupuolisuhteissa; että yhdessä yksilössä se ilmenee valtavana ja joskus äänekkäänä pyrkimyksenä persoonallisen toiminnan vapautteen ja toisessa hiljaisena taisteluna omassa sisäisessä elämässään ja se tosiasia, että yleensä tavalliset naiset ovat kiintyneet kokonaan omaan pieneen yksityiseen piiriinsä, ei todista liikkeen heikkoutta, vaan sen voimaa.

Hitaasti ja itsetiedottomasti, kuten lapsi äitinsä kohdussa, tämä liike kehittyi aikamme helmassa.

Hänelle, joka vaikkapa vain edes hämärästi, voi nähdä sinne kaukaiseen tulevaisuuteen, nähdä ne ihanuudet, joita kohden naisten taistelut ja kärsimykset tänä päivänä vie, vaikka hän tietääkin, että ei itse koskaan voi nauttia niistä -- hänelle ei tule vaikeaksi tehdä horjumatonta, väsymätöntä työtä, mutta hänelle, joka ei voi nähdä nykyisyyttä edemmäksi, mutta taistelee ainoastaan vaistomaisen tunteen innostamana, joka tekee työtä jon-

*) Alleiviivaus minun. — S. J.

kun vähäpätöisen parannuksen saavuttamiseksi, vain nähdäkseen työnsä tulokset kukistuvan, joka monen pettymyksen koettuaan ei näe varmuutta tulevaisuudessa, hänelle ja hänen kaltaisilleen ei ole helppo taistella väsyvää.

Yhtäkaikki näiden lukemattomien taistelijain kautta, jotka kukin kamppailevat omassa pienessä piirissään ja näistä lukemattomista pettymyksistä ja tappioista täytyy vihdoin laajentuneet ja kaunistuneet naisten elämänsuhteet kohota, jos ne koskaan tulevat kohoamaan.

* * *

Usein sanotaan heistä, jotka tässä taistelussa johtavat, että he ovat "uusia naisia" ja heistä joskus puhutaan ennen tuntemattomina paha ennustavina ihmeinä ihmiselämän luonnollisessa järjestyksessä.

Mutta tosiasia on kuitenkin niin, että me emme ole uusia. Me, jotka johdamme tätä liikettä tänäpäivänä, olemme esi-äitiemme jälkeläisiä, heidän jotka kaksikymmentä vuosisataa sitten rivasivat tiensä läpi Europan metsien ja soiden miestoveriensä rinnalla, jotka marssivat Italiaan, Ranskaan, Venäjälle ja Sveitsiin, jotka kansoittivat Skandinavian ja tunkeutuivat Englantiin, joiden papittarilla oli pyhättönsä Saksan metsissä, joissa he antoivat ennustuksensa sodasta tai rauhasta. Meidän suonissamme virtaa sen naissuvun verta, joita ei ole koskaan ostettu eikä koskaan myöty, jotka eivät peittäneet huntuilla kasvojaan eivätkä pusertaneet jalkojaan rautakenkiin, jot-

ka seisoivat vierä vierellä rakastamiensa miestoverien kanssa sodan ja rauhan aikana ja joiden lapset imivät uljuutta heidän rinnostaan ja jo aikaisimmassa elämässään tunsivat elämäntarvoa sykkivän sydämen yllään. Meidän suonissamme virtaa sen naissuvun verta, joka ei tuntenut pelkoa eikä pelännyt kuolemaa. Vaikka emme tänäpäivänä ole miesten mukana verisellä sotatantereella tai marssi läpi metsien ja soiden, niin se henki kuitenkin liikkuu syvällä sieluissamme. Vaikka nyt taistelumme ja toimintamme tapahtuu laboratoriossa tai työpajassa, oikeushuoneessa tai työhuoneessa, kokoushuoneessa tai torilla ja vaikka nyt taistellaan kynällä eikä miekalla, aivoilla eikä käsivarsien voimalla, me yhä olemme niiden miesten mukana, joita rakastamme, uskallamme ja kärsimme heidän kanssaan sekä sodassa että rauhan aikana.

Me emme ole uusia! Jos tahdotte meitä ymmärtää, tutkikaa meidän sukuperämme aina kaksituhatta vuotta menneisyyteen; sukuperästämme meidät tunnetaan. Me olemme yhtä paljon isiemme kuin äitiemmekin tyttäriä. Unelmissamme me vielä kuulemme esi-isiemme kalpojen ja kypärien kalskeen ja kuulemme heidän vapaushuutonsa. Me kuulemme sen unissamme ja herätessämme, se huuto puhkeaa meidän huuliltamme! Me olemme näiden miesten tyttäriä.

Mutta voidaan sanoa: "eikö joukossanne ole naisia, jotka käyttävät vapautteen ja työhön pyrkimisen naamaria ovena laajempaan ja nautintorikkaampaan

parasitismiin?" Eikö teidän seassanne ole naisia, jotka "työn" varjossa ainoastaan etsivät mukavuuksia, joille henkinen kasvatus ja uusien toimialojen avautuminen miehen rinnalle merkitsevät ainoastaan sitä, että sen kautta heillä on mahdollisuus pyrkiä yhä mukavampaan toimettomuuteen, menestykselliseen parasitismiin?"

Me vastaamme: Sellaisia kylä on olemassa meidän seassamme, mutta he eivät ole meistä! Me itse hyvin harvoin joudumme heidän tähtensä petymään.

Lampaat tuntevat suden joukossaan, vaikka sillä lampaan nahka onkin selässään, jotavastoin syrjästäkatsojat voivat erehtyä. Syrjäiset eivät heitä tunne meistä erilaisiksi, mutta me, jotka seisomme vierä vierellä heidän kanssaan, tunnemme heidät; heitä ei ole monta eivätkä heikään ole uusia. He ovat yhtä vanhoja kuin Loki jumalien ja Lucifer Aamun poikien seassa, yhtä vanhoja kuin käärme Ede- nissä ja kipu ihmiselämässä.

Sellaiset naiset ovat yhtä vanhoja ilmiöitä kuin alkuperäisten kansojen nainen, joka toveriensa kanssa puita kokoellessa metsästä kätki heiniä puiden sisään, että

hänen taakkansa näyttäisi yhtä suurelta ja raskaalta kuin toistenkin, jotka enempi työtä ja voimia uhrasivat; he ovat yhtä vanhoja kuin alkukansojen miehet, jotka lymysivät taistelun aikana ja kuitenkin voittajien kanssa ja-koivat sotasaaliin.

Uudelleen ja uudelleen yhteiskunnallisissa, poliittisissa ja henkisissä liikkeissä ilmenee pe!kureita ja pettureita, mutta liike marssii eteenpäin yli heidän ruumiinsa.

On naisia ja on miehiä, joiden poliittiset, yhteiskunnalliset, henkiset ja ihmisystävälliset toimet ovat vain päällipuolisia kaunistuksia, kuten maali porton kasvoilla ja tehtyjä samassa tarkoituksessa, eivätkä voi pysäyttää suuren ja vilpittömästi eteenpäin pyrkivän naisjoukon edistystä yhtä vähän kuin virtaan viskattu puunkappale voi estää sen vesiä virtaamasta mereen.

* * *

Seuraavassa tulen selostamaan Olive Schreiner'in teoksesta neljännen luvun: "Nainen ja sota" sekä viidennen luvun: "Suku- puoliset eroavaisuudet."

Selma Jokela.

□ □ □ □

UINU UNELMAIN

*Hellin siivin yö jo hiipii,
On tuokse päivän tauonnut,
Sinuun armas aattein yöpöpy,
Unelmiin oon vaipunut.
Soudattelen soutukaistain,*

*Ulapoitsen taikamaille,
Säteist' kullan kuuttaville,
asunnoille hempehille,
Uinu, uinu unelman,
On unta elo — tää!*

A. L. Klemi.

□ □ □ □